T004 A HÀM IV 196-Kinh Châu Na-Phẩm Đại

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

196. KINH CHAÂU-NA1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät du hoùa taïi nöôùc Baït-kì, thoân Xaù-di2. Baáy giôø sa-di Chaâu-na3, kieát haï ôû Ba-hoøa4. Taïi xöù Ba-hoøa coù moät Ni-kieàn teân laø Thaân Töû5. Nôi ñaây, vò aáy qua ñôøi. Sau khi qua ñôøi khoâng bao laâu, caùc ñeä töû Ni-kieàn Thaân Töû chia reõ vaø phaù hoaïi nhau, noùi nhöõng lôøi chia reõ vaø phaù hoaïi nhau. Hoï tranh ñaáu, kieän tuïng, coät troùi nhau, thuø nghòch nhau, tranh luaän vôùi nhau raèng, “Ta bieát phaùp naøy, ngöôi khoâng bieát. Ngöôi bieát phaùp sao baèng choã ta bieát? Ta noùi teà chænh, coøn ngöôi khoâng teà chænh. Ta noùi phuø hôïp, coøn ngöôi khoâng phuø hôïp. Ñieàu ñaùng noùi tröôùc, ngöôi noùi sau; ñieàu ñaùng noùi sau ngöôi laïi noùi tröôùc. Ta hôn, coøn ngöôi khoâng baèng. Ta hoûi vieäc ngöôi, ngöôi khoâng theå traû lôøi ñöôïc. Ta ñaõ cheá phuïc ngöôi, ngöôi coøn hoûi nöõa. Neáu ngöôi ñoäng thuû, ta seõ coät troùi ngöôi laïi.” Hoï kieâu maïn vaø thaùch ñoá laãn nhau. Ai cuõng chæ mong mình noùi hôn, maø khoâng coù ngöôøi naøo ñeå khieån traùch. Neáu coù nhöõng ngöôøi baïch y taïi gia, ñeä töû cuûa Ni-kieàn Thaân Töû, thaáy vaäy, hoï ñeàu chaùn naûn vaø laõng xa caùc ñeä töû cuûa Ni-kieàn Thaân Töû naøy. Vì sao vaäy? Bôûi vì nhöõng ñieàu hoï noùi aáy ñeàu laø aùc phaùp luaät, khoâng phaûi laø phaùp xuaát aì s yeá hiu, khoâ no ôøm ngi daãnmag. ñeán Chaù ïc. k mi ïi nôiv lô Mn! à Chhoâ åïmã ï n! åa rå tra khii, khi s ãn vaø t-c.a râmn ar

giaû A-nan, taïi xöù Ba-hoøa coù moät Ni-kieàn teân laø Thaân Töû7. Nôi ñaây, vò aáy qua ñôøi. Sau khi qua ñôøi khoâng bao laâu, caùc ñeä töû Ni-kieàn Thaân Töû chia reõ vaø phaù hoaïi nhau, noùi nhöõng lôøi chia reõ vaø phaù hoaïi nhau. Hoï tranh ñaáu, kieän tuïng, coät troùi nhau, thuø nghòch nhau, tranh luaän vôùi nhau raèng, ‘Ta bieát phaùp naøy, ngöôi khoâng bieát. Ngöôi bieát phaùp sao baèng choã ta bieát? Ta noùi teà chænh, coøn ngöôi khoâng teà chænh. Ta noùi phuø hôïp, coøn ngöôi khoâng phuø hôïp. Ñieàu ñaùng noùi tröôùc, ngöôi noùi sau; ñieàu ñaùng noùi sau ngöôi laïi noùi tröôùc. Ta hôn, coøn ngöôi khoâng baèng. Ta hoûi vieäc ngöôi, ngöôi khoâng theå traû lôøi ñöôïc. Ta ñaõ cheá phuïc ngöôi, ngöôi coøn hoûi nöõa. Neáu ngöôi ñoäng thuû, ta seõ coät troùi ngöôi laïi.’ Hoï kieâu maïn vaø thaùch ñoá laãn nhau. Ai cuõng chæ mong mình noùi hôn, maø khoâng coù ngöôøi naøo ñeå khieån traùch. Neáu coù nhöõng ngöôøi baïch y taïi gia, ñeä töûth

tranh nhö vaäy. Söï ñaáu tranh aáy, khoâng giuùp gì cho ai maø chæ gaây khoå cho moïi ngöôøi. Noù khoâng phaûi laø söï thieän lôïi vaø höõu ích, khoâng phaûi laø söï an oån vaø khoaùi laïc, cho ñeán loaøi trôøi vaø loaøi ngöôøi cuõng phaûi chòu ñau khoå vaø tai hoaïn. Baïch Theá Toân, khi con thaáy moät vò Tyø-kheo ngoài tröôùc Ñöùc Theá Toân chí taâm kính troïng Ñöùc Theá Toân, kheùo hoä trì Thieän Theä. Baïch Theá Toân! Con thaáy nhö vaäy roài lieàn nghó, ‘Neáu sau naøy khi Theá Toân khuaát boùng maø vò Tyø-kheo aáy trong chuùng gaây söï ñaáu tranh, thì ñaáu tranh

aáy khoâng giuùp ích gì cho ai maø chæ gaây ñau khoå cho moïi ngöôøi, noù khoâng phaûi laø söï thieän lôïi vaø höõu ích, khoâng phaûi laø söï an oån vaø khoaùi laïc cho ñeán loaøi trôøi, loaøi ngöôøi cuõng phaûi chòu ñau khoå vaø tai hoaïn'." Baáy giôø Ñöùc Theá Toân hoûi: "Ngöôi thaáy nhöõng ñieàu naøo khieán chuùng Taêng coù söï ñaáu tranh, söï ñaáu tranh aáy khoâng giuùp ích gì cho ai maø chæ gaây khoå cho moïi ngöôøi. Khoâng phaûi laø söï thieän lôïi vaø höõu ích, khoâng phaûi laø söï an oån vaø khoaùi laïc cho ñeán loaøi trôøi, loaøi ngöôøi cuõng phaûi chòu ñau khoå vaø tai hoaïn?" Toân giaû A-nan thöa: "Baïch Theá Toân, ñoù laø do taêng thöôïng giôùi, taêng thöôïng taâm, taêng thöôïng quaùn8 maø phaùt sanh söï ñaáu tranh ôû trong chuùng. Baïch Theá Toân, söï ñaáu tranh aáy, khoâng giuùp gì cho ai maø chæ gaây ñau khoå cho moïi ngöôøi. Noù khoâng phaûi laø söï thieän lôïi, khoâng phaûi laø söï höõu ích. Khoâng phaûi laø söï an oån, khoaùi laïc cho ñeán loaøi trôøi, loaøi ngöôøi cuõng phaûi chòu tai hoaïn, ñau khoå." Ñöùc Theá Toân noùi: "Naøy A-nan, neáu ñaáu tranh do bôûi giôùi taêng thöôïng, taâm taêng thöôïng, quaùn taêng thöôïng thì söï ñaáu tranh aáy quaù nhoû nhaët. Naøy A-nan! Neáu coù söï ñaáu tranh trong chuùng Taêng do ñaïo vaø ñaïo tích9 thì söï ñaáu tranh aáy khoâng giuùp ích gì cho ai maø chæ gaây khoå cho moïi ngöôøi. Noù khoâng phaûi laø söï thieän lôïi vaø höõu ích, khoâng phaûi laø söï an oån khoaùi laïc. "Naøy A-nan, khi ngöôi thaáy ôû trong ñaáy coù hai Tyø-kheo vì moãi ngöôøi coù moãi yù kieán khaùc nhau maø gaây ra cuoäc ñaáu tranh maø noùi raèng, 'Ñaây laø phaùp, ñaây laø phi phaùp; ñaây laø luaät, ñaây laø phi luaät; ñaây laø phaïm, ñaây laø phi phaïm; hoaëc nheï, hoaëc naëng; coù theå saùm hoái, khoâng theå saùm hoái; coù theå thuû hoä, khoâng theå thuû hoä; dö taøn, khoâng dö taøn; khôûi, khoâng khôûi10. "Naøy A-nan, yù ngöôi nghó sao ñoái vôùi phaùp tuï maø Ta töï giaùc, töï thaân chöùng ngoä, goàm Boán nieäm xöù, Boán nhö yù tuùc, Naêm caên, Naêm löïc, Baûy giaùc chi, Taùm chi thaùnh ñaïo? "Naøy A-nan, Ni-kieàn Thaân Töû thaät söï khoâng phaûi laø Nhaát thieát trí 11 nhöng töï cho laø Nhaát thieát trí. "Naøy A-nan, neáu Ni-kieàn Thaân Töû laø vò bieát taát caû, thaáy taát caû thì vò aáy ñaõ vì ñeä töû maø giaûng giaûi saùu goác reã cuûa ñaáu tranh; nghóa laø, coù theå nghe ñeå ñình chæ12." Baáy giôø Toân giaû A Nan chaép tay höôùng veà Ñöùc Phaät baïch raèng: "Baïch Theá Toân! Nay thaät laø ñuùng luùc. Baïch Thieän Theä, nay thaät hôïp thôøi, neáu Theá

8. Baûn Paøli: do ajihaøjìva (taêng thöôïng hoaït maïng) vaø do adhipaøtimokkha (taêng thöôïng giôùi boån), tranh chaáp caùc vaán ñeà lieân heä sinh hoaït vaø giôùi boån, caû hai ñeàu chæ lieân heä ñeán giôùi luaät. Baûn Haùn noùi do caû giôùi, ñònh, vaø tueä. 9. Ñaïo vaø ñaïo tích. Paøli: magge vaø hi patipadaøya, tranh chaáp trong caùc vaán ñeà lieân heä Thaùnh ñaïo vaø söï tu taäp Thaùnh ñaïo. 10. Coù 18 traùnh söï, theo caùc Luaät taïng. Trong ñaây chæ neâu 16. Hai ñieàu thuyeát vaø phi thuyeát ñeà caäp rieâng. 11. Trong baûn Haùn: taùt-vaân-nhaõ Paøli: sabbaóóu.
12. Khaû vaên nhi chæ. Khoâng roõ yù. Coù leõ, caàn bieát ñeå daäp taét tranh chaáp.

Toân daïy veà saùu goác reã cuûa söï ñaáu tranh cho caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe Theá Toân daïy seõ kheùo leùo thoï trì." Ñöùc Theá Toân baûo: "Naøy A-nan, haõy nghe kyõ; haõy suy nghó kyõ. Ta seõ phaân bieät ñaày ñuû."

Toân giaû A Nan baïch raèng: “Kính vaâng, xin vaâng lôøi laéng nghe.” Ñöùc Phaät daïy: “Naøy A-nan, ôû ñaây coù ngöôøi bò kieát söû saân vaø naõo quaán chaët13. Naøy A-nan, ngöôøi aáy bò kieát söû saân vaø naõo quaán chaët cho neân khoâng cung kính Toân sö, khoâng thaáy phaùp, khoâng giöõ giôùi. Ngöôøi aáy ñaõ khoâng cung kính Toân sö, khoâng thaáy phaùp, khoâng giöõ giôùi, ôû trong chuùng noù gaây ra söï ñaáu tranh nhö vaäy. Söï ñaáu tranh aáy khoâng giuùp gì cho ai maø chæ gaây khoå cho moïi ngöôøi, khoâng phaûi söï thieän lôïi vaø höõu ích, khoâng phaûi laø söï an oån khoaùi laïc, cho ñeán trôøi ngöôøi phaûi chòu ñau khoå vaø tai hoaïn. Naøy A-nan! Neáu ngöôi thaáy söï ñaáu tranh nhö vaäy, ôû beân trong hay beân ngoaøi, maø khoâng döùt heát ñöôïc, vaäy, ñeå ñoaïn tröø söï ñaáu tranh aáy, ngöôi phaûi nhanh choùng tìm caàu phöông tieän, hoïc taäp tinh caàn, chaùnh nieäm, chaùnh trí, kieân nhaãn, ñöøng ñeå thoái thaát. Naøy A-nan, ví nhö coù ngöôøi bò löûa ñoát chaùy ñaàu, ñoát chaùy aùo, thì phaûi caáp toác tìm phöông tieän ñeå chöõa chaùy ñaàu, chöõa chaùy aùo. Cuõng vaäy, neáu ngöôi thaáy söï ñaáu tranh nhö vaäy, ôû beân trong hay beân ngoaøi, maø khoâng döùt heát ñöôïc, vaäy ñeå ñoaïn tröø söï ñaáu tranh aáy, ngöôi phaûi nhanh choùng tìm caàu phöông tieän, hoïc taäp tinh caàn, chaùnh nieäm chaùnh trí, kieân nhaãn ñöøng ñeå thoái thaát. “Naøy A-nan, söï ñaáu tranh nhö vaäy, beân trong hay beân ngoaøi, maø ngöôi thaáy ñaõ ñöôïc chaám döùt, ngöôi phaûi thuû hoä caùi taâm ñoù hôn nöõa, luoân luoân khoâng buoâng lung, vì ñeå ngaên chaën söï ñaáu tranh aáy vaäy. Nhö vaäy, söï tranh chaáp naøy ñöôïc ngöôi ñoaïn tröø töø goác reã. Naøy A-nan, ví nhö coù ngöôøi bò löûa ñoát chaùy ñaàu, ñoát chaùy aùo, thì phaûi caáp toác tìm phöông tieän ñeå chöõa chaùy ñaàu, chöõa chaùy aùo. Cuõng vaäy, söï ñaáu tranh nhö vaäy, beân trong hay beân ngoaøi, maø ngöôi thaáy ñaõ ñöôïc chaám döùt, ngöôi phaûi thuû hoä caùi taâm ñoù hôn nöõa, luoân luoân khoâng buoâng lung, vì ñeå ngaên chaën söï ñaáu tranh aáy vaäy. Nhö vaäy, söï tranh chaáp naøy ñöôïc ngöôi ñoaïn tröø töø goác reã. “Cuõng gioáng nhö vaäy vôùi caùc kieát söû phuù taøng14, boûn seûn, taät ñoá, dua nònh, doái traù, voâ taøm, voâ quyù, aùc duïc, taø kieán, vaø aùc taùnh khoâng bieát phuïc thieän15. “Naøy A-nan, neáu moät ngöôøi naøo coù aùc duïc, taø kieán, aùc taùnh khoâng bieát phuïc thieän thì khoâng cung kính Toân sö, khoâng thaáy phaùp, khoâng giöõ giôùi. Ngöôøi aáy ñaõ khoâng cung kính Toân sö, khoâng thaáy phaùp, khoâng giöõ giôùi, ôû trong chuùng noù gaây ra söï ñaáu tranh nhö vaäy. Söï ñaáu tranh aáy khoâng giuùp gì cho ai maø chæ gaây khoå cho moïi ngöôøi, khoâng phaûi söï thieän lôïi vaø höõu ích, khoâng phaûi laø söï an oån khoaùi laïc, cho ñeán trôøi ngöôøi phaûi chòu ñau khoå vaø tai hoaïn. Naøy A-nan! Neáu ngöôi thaáy söï ñaáu tranh nhö vaäy, ôû beân trong hay beân ngoaøi, maø khoâng döùt heát ñöôïc, vaäy, ñeå ñoaïn tröø söï ñaáu tranh aáy, ngöôi phaûi nhanh choùng tìm caàu phöông tieän, hoïc taäp tinh caàn, chaùnh nieäm, chaùnh trí, kieân nhaãn, ñöøng ñeå thoái thaát. Naøy A-

13. Saân naõo keát trieàn töùc phaãn vaø haän. Paøli: kodhano upanaøhi, phaãn noä vaø oaùn haän. 14. Trong nguyeân baûn, baát ngöõ keát Xem cht.6, kinh 183. 15. AÙc taùnh baát khaû cheá hoaëc noùi laø aùc taùnh baát thoï nhaân ngöõ Taùnh öông

ngaïnh khoâng chòu nghe lôøi. Ñoaïn naøy toùm taét, lieät keâ caùc caëp kieát söû laøm nguyeân nhaân cho ñaáu tranh, coù theå xeáp loaïi theo thuaät ngöõ thoâng duïng: Phaån, haän; phuù, naõo; taät, xan; cuoàng, sieåm; voâ taøm, voâ quyù; aùc duïc, taø kieán. Xem theâm, ñoái chieáu kinh 98 treân. Xem giaûi thích Taäp Dò 15 (No.1536, Ñaïi tr.431a-b).

nan, ví nhö coù ngöôøi bò löûa ñoát chaùy ñaàu, ñoát chaùy aùo, thì phaûi caáp toác tìm phöông tieän ñeå chöõa chaùy ñaàu, chöõa chaùy aùo. Cuõng vaäy, neáu ngöôi thaáy söï ñaáu tranh nhö vaäy, ôû beân trong hay beân ngoaøi, maø khoâng döùt heát ñöôïc, vaäy ñeå ñoaïn tröø söï ñaáu tranh aáy, ngöôi phaûi nhanh choùng tìm caàu phöông tieän, hoïc taäp tinh caàn, chaùnh nieäm chaùnh trí, kieân nhaãn ñöøng ñeå thoái thaát. “Naøy A-nan, söï ñaáu tranh nhö vaäy, beân trong hay beân ngoaøi, maø ngöôi thaáy ñaõ ñöôïc chaám döùt, ngöôi phaûi thuû hoä caùi taâm ñoù hôn nöõa, luoân luoân khoâng buoâng lung, vì ñeå ngaên chaën söï ñaáu tranh aáy vaäy. Nhö vaäy, söï tranh chaáp naøy ñöôïc ngöôi ñoaïn tröø töø goác reã. Naøy A-nan, ví nhö coù ngöôøi bò löûa ñoát chaùy ñaàu, ñoát chaùy aùo, thì phaûi caáp toác tìm phöông tieän ñeå chöõa chaùy ñaàu, chöõa chaùy aùo. Cuõng vaäy, neáu ngöôi thaáy söï ñaáu tranh nhö vaäy, ôû beân trong hay beân ngoaøi, maø ngöôi thaáy ñaõ ñöôïc chaám döùt, ngöôi phaûi thuû hoä caùi taâm ñoù hôn nöõa, luoân luoân khoâng buoâng lung, vì ñeå ngaên chaën söï ñaáu tranh aáy vaäy. Nhö vaäy, söï tranh chaáp naøy ñöôïc ngöôi ñoaïn tröø töø goác reã. “Laïi nöõa, naøy A-nan, coù baûy phöông phaùp ñình chæ ñaáu tranh16. Baûy phöông phaùp ñoù laø: moät laø öng döõ dieän tieàn chæ traùnh luaät, hai laø öng döõ öùc chæ traùnh luaät, ba laø öng döõ baát si chæ traùnh luaät, boán laø öng döõ phaùt loà chæ traùnh luaät, naêm laø öng döõ quaân chæ traùnh luaät, saùu laø öng döõ trieån chuyeån chæ traùnh luaät, baûy laø öng döõ nhö khí phaán taûo chæ traùnh luaät17. “Naøy A-nan, theá naøo laø öng döõ dieän tieàn chæ traùnh luaät18? Laøm theá naøo ñeå ñoaïn tröø söï ñaáu tranh naøy? Töùc laø ñieàu luaät ñình chæ ñaáu tranh baèng söï hieän dieän. Naøy A-nan, hoaëc moät ngöôøi ñoái vôùi moät ngöôøi, maø khuyeán giaùo, khieån traùch, thuû hoä baèng phaùp luaät nhö Toân sö ñaõ chæ giaùo, vôùi söï hieän dieän khieán ñöôïc hoan hyû. Moät ngöôøi ñoái vôùi hai ngöôøi, moät ngöôøi ñoái vôùi nhieàu ngöôøi, moät ngöôøi ñoái vôùi chuùng Taêng maø khuyeán giaùo, khieån traùch, ñöôïc thuû hoä baèng phaùp luaät nhö Toân sö ñaõ chæ giaùo, vôùi söï hieän dieän khieán ñöôïc hoan hyû. Hai ngöôøi ñoái vôùi hai ngöôøi maø khuyeán giaùo, khieån traùch, thuû hoä baèng phaùp luaät nhö Toân sö ñaõ chæ giaùo, vôùi söï hieän dieän khieán ñöôïc hoan hyû. Hai ngöôøi ñoái vôùi nhieàu ngöôøi, hai ngöôøi ñoái vôùi chuùng Taêng, hai ngöôøi ñoái vôùi moät ngöôøi maø khuyeán giaùo, khieån traùch, thuû hoä baèng phaùp luaät nhö Toân sö ñaõ chæ giaùo, vôùi söï hieän dieän khieán ñöôïc hoan hyû. Nhieàu ngöôøi ñoái vôùi nhieàu ngöôøi maø khuyeán giaùo, khieån traùch, thuû hoä baèng phaùp luaät nhö Toân sö ñaõ chæ giaùo, vôùi söï hieän dieän khieán ñöôïc hoan hyû. Nhieàu ngöôøi ñoái vôùi chuùng Taêng, nhieàu ngöôøi ñoái vôùi moät ngöôøi, nhieàu ngöôøi ñoái vôùi hai ngöôøi maø khuyeán giaùo, khieån traùch, ñöôïc thuû hoä baèng phaùp luaät nhö Toân sö ñaõ chæ giaùo vôùi söï hieän dieän khieán ñöôïc hoan hyû. Chuùng Taêng

ñoái vôùi moät ngöôøi, chuùng Taêng ñoái vôùi hai ngöôøi, chuùng Taêng ñoái vôùi nhieàu ngöôøi maø khuyeán giaùo, khieån traùch, ñöôïc thuû hoä baèng phaùp luaät nhö Toân sö ñaõ chæ giaùo, vôùi söï hieän dieän khieán ñöôïc hoan hyû. Naøy A-nan, nhö vaäy goïi laø öng döõ hieän tieàn chæ traùnh luaät. Söï ñaáu tranh aáy ñöôïc ñoaïn tröø nhö vaäy, töùc do luaät chaám döùt ñaáu tranh baèng söï hieän dieän. “Naøy A-nan, theá naøo laø öng döõ öùc chæ traùnh luaät19? laøm theá naøo ñeå ñoaïn tröø söï tranh ñaáu naøy? Töùc laø do ñình chæ ñaáu tranh baèng nhôù laïi. Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi

16. Chæ traùnh hay noùi laø dieät traùnh phaùp Paøli: adhikaraòa-samathaø. 17. Thuaät ngöõ theo Luaät Töù Phaàn: 1. Hieän tieàn tì-ni (Paøli: sammukhaøvinaya), 2. ÖÙc nieäm tì-ni (sativinaya), 3. Baát si tì-ni (amuøôhavinaya), 4. Töï ngoân trò (paæióóayaø kaøretabbaö), 5. Ña nhaân ngöõ (yebhuyyasikaø), 6. Toäi xöù sôû (tassapaøyikaø), 7. Nhö thaûo phuù ñòa (tiòavatthaøraka)ø. 18. Öng döõ dieän tieàn chæ traùnh luaät Xem cht.17 treân. 19. Öng döõ öùc chæ traùnh luaät Xem cht.17 treân.

naøo phaïm giôùi maø khoâng nhôù laïi giôùi mình ñaõ phaïm. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy, noùi vôùi vò aáy raèng, ‘Thaày ñaõ phaïm giôùi maø khoâng nhôù laïi giôùi mình ñaõ phaïm. Thaày haõy ñeán trong chuùng maø xin luaät öùc nieäm. Taêng chuùng seõ ban cho Hieàn giaû luaät öùc nieäm.’ Naøy A-nan, neáu ôû moät nôi naøo coù Taêng chuùng hoøa hôïp maø nhoùm hoïp vò Tyø-kheo kia phaûi ñeán ñoù, tròch vai aùo, boû guoác, vaøo trong chuùng, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân caùc baäc Tröôûng laõo thöôïng toân Tyø-kheo, chaép tay quyø moïp maø baïch vôùi caùc tröôûng laõo thöôïng toân raèng, ‘Baïch chö Toân, mong caùc ngaøi nghe cho, con ñaõ töøng phaïm giôùi maø khoâng nhôù, nay con töø nôi chuùng Taêng caàu xin luaät öùc nieäm. Mong Taêng chuùng hoøa hôïp ban cho con luaät öùc nieäm.’ Naøy A-nan, Taêng chuùng hoøa hôïp laïi ñeå ban cho vò Tyø-kheo naøy luaät öùc nieäm, baèng Phaùp vaø Luaät nhö Toân sö ñaõ chæ daïy, vôùi söï hieän dieän khieán cho ñöôïc hoan hyû. Naøy A-nan, nhö vaäy goïi laø öng döõ öùc chæ traùnh luaät. Söï ñaáu tranh aáy phaûi ñöôïc ñoaïn tröø nhö vaäy, töùc do luaät chaám döùt ñaáu tranh baèng caùch nhôù laïi. “Naøy A-nan, theá naøo laø öng döõ baát si chæ traùnh luaät20? Laøm theá naøo ñeå ñoaïn tröø söï ñaáu tranh aáy? Töùc laø luaät ñình chæ ñaáu tranh baèng söï khoâng si cuoàng. Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi do phaùt cuoàng maø taâm ñieân ñaûo, neân laøm nhieàu ñieàu khoâng thanh tònh, khoâng phaûi laø phaùp cuûa Sa-moân, khoâng tuøy thuaän theo phaùp haønh maø noùi vi phaïm. Ngöôøi aáy sau khi trôû laïi taâm traïng nhö tröôùc, gaëp caùc Tyø-kheo vaø ñöôïc baûo raèng: ‘Thaày ñaõ phaùt cuoàng vaø taâm ñieân ñaûo, do phaùt cuoàng vaø taâm ñieân ñaûo, neân laøm nhieàu ñieàu khoâng thanh tònh, khoâng phaûi laø phaùp cuûa Sa-moân, khoâng tuøy thuaän theo phaùp haønh maø noùi vi phaïm. Naøy Hieàn giaû, neáu Hieàn giaû sau khi trôû laïi taâm traïng nhö tröôùc, Hieàn giaû coù theå ñeán nôi chuùng Taêng maø caàu xin luaät baát si. Chuùng Taêng seõ ban cho Hieàn giaû luaät baát si.’ Naøy A Nan, neáu moät nôi naøo ñoù Taêng chuùng ñang hoøa hôïp

vaø nhoùm hoäi, vò Tyø-kheo aáy neân ñeán ñoù, tròch vai aùo, boû guoác, vaøo trong Taêng chuùng, cuùi ñaàu leã saùt döôùi chaân caùc baäc Tröôûng laõo thöôïng toân Tyø-kheo chaép tay quì moïp, maø baïch vôùi caùc Tröôûng laõo thöôïng toân Tyø-kheo raèng, 'Baïch chö Toân, xin nghe cho, con ñaõ töøng phaùt cuoàng vaø taâm ñieân ñaûo. Do con ñaõ phaùt cuoàng vaø taâm ñieân ñaûo neân laøm nhieàu ñieàu khoâng thanh tònh, khoâng phaûi laø phaùp cuûa Sa-moân, khoâng tuøy thuaän theo phaùp haønh maø noùi vi phaïm. Veà sau con trôû laïi taâm traïng nhö tröôùc. Nay con töø nôi chuùng Taêng xin caàu luaät baát si. Mong chuùng Taêng hoøa hôïp ban cho con luaät baát si.' Naøy A-nan, chuùng Taêng cuøng hoøa hôïp vaø nhoùm hoäi, ban cho vò Tyø- kheo aáy luaät baát si, baèng Phaùp vaø Luaät nhö Toân sö ñaõ chæ giaùo, vôùi söï hieän dieän, khieán ñöôïc hoan hyû. Naøy A-nan, ñoù goïi laø öng döõ baát si chæ traùnh luaät. Söï ñaáu tranh aáy ñöôïc ñoaïn tröø nhö vaäy, töùc do luaät chaám döùt ñaáu tranh baèng söï khoâng si cuoàng. "Naøy A-nan, theá naøo laø öng döõ töï phaùt loà chæ tranh luaät21? Söï ñaáu tranh laøm theá naøo ñeå chaám döùt? Töùc do luaät chaám döùt ñaáu tranh baèng söï töï thuù nhaän. Naøy A-nan, neáu coù moät ngöôøi phaïm giôùi, hoaëc noùi ra hay khoâng noùi ra, hoaëc coù nhôù hay khoâng nhôù. Naøy A-nan, neáu taïi nôi naøo ñoù coù chuùng Taêng ñang hoøa hôïp vaø nhoùm hoäi. Vò Tyø-kheo kia neân ñeán ñoù, tròch vai aùo, boû guoác, vaøo trong chuùng, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân caùc baäc Tröôûng laõo thöôïng toân Tyø-kheo, chaép tay quì moïp maø baïch raèng, "Baïch chö Toân, xin nghe cho, con phaïm giôùi ñoù, con nay höôùng veà caùc baäc Tröôûng laõo thöôïng toân Tyø-kheo, chí taâm phaùt loà, töï mình noùi vaø tröng baøy roõ, khoâng daùm che giaáu, töø nay veà sau seõ kheùo leùo hoä trì khoâng taùi phaïm. Naøy A-nan, chuùng Tyø-kheo neân hoûi vò aáy raèng, 'Naøy Hieàn giaû, coù töï thaáy ñieàu mình phaïm khoâng?' Vò Tyø-kheo aáy ñaùp, 'Con thaät söï coù thaáy ñieàu con phaïm.' Ñaïi chuùng

20.

Öng döõ baát si chæ traùnh luaät Xem cht.17 treân.

21.

Öng döõ phaùt loà chæ traùnh luaät Xem cht.17 treân.

cuõng neân noùi vôùi vò aáy raèng, 'Hieàn giaû neân caån thaän giöõ gìn ñöøng taùi phaïm.' Naøy A-nan! Ñoù laø öng döõ töï phaùt loà chæ traùnh luaät. Söï ñaáu tranh aáy phaûi ñöôïc ñoaïn tröø nhö vaäy. Töùc do luaät chaám döùt ñaáu tranh baèng söï töø thuù nhaän. "Naøy A-nan, theá naøo laø öng döõ quaân chæ tranh luaät22? Laøm sao ñeå ñoaïn tröø söï ñaáu tranh aáy? Töùc do luaät chaám döùt ñaáu tranh baèng chín ñöông nhaân. Naøy A-nan! Neáu coù ngöôøi khoâng bieát xaáu hoå, khoâng hoái haän nhöõng toäi bò thaáy, bò nghe vaø bò ngöôøi khaùc nghi ngôø laø aùc duïc. Ngöôøi aáy ñaõ phaïm giôùi roài noùi laø mình bieát ôû moät nôi, mình thaáy ôû moät nôi. Sau khi noùi mình bieát ôû moät nôi naøy, laïi noùi mình thaáy ôû moät nôi. Sau khi noùi mình thaáy ôû moät nôi, laïi noùi mình bieát ôû moät nôi. ÔÛ trong Taêng chuùng maø noùi laø mình bieát ôû moät nôi, ôû trong Taêng chuùng maø noùi laø mình thaáy ôû moät nôi. Noùi mình bieát ôû moät nôi, roài laïi noùi mình thaáy ôû moät nôi. Noùi mình thaáy ôû moät nôi roài laïi noùi mình bieát ôû moät nôi. Naøy

A-nan! Vì vò Tyø-kheo aáy, Taêng chuùng hoøa hôïp vaø nhoùm hoïp maø ban quaân luaät, noùi raèng: ‘Nhaø ngöôi khoâng ñaïo lyù, nhaø ngöôi aùc baát thieän. Vì sao? Vì ngöôi ñaõ phaïm giôùi roài laïi noùi mình bieát ôû moät nôi, mình thaáy ôû moät nôi. Noùi mình bieát ôû moät nôi, roài laïi noùi mình thaáy ôû moät nôi. Noùi mình thaáy ôû moät nôi, roài laïi noùi mình bieát ôû moät nôi. ÔÛ trong chuùng maø noùi mình bieát ôû moät nôi. ÔÛ trong chuùng maø noùi mình thaáy ôû moät nôi. Noùi mình bieát ôû moät nôi roài laïi noùi mình thaáy ôû moät nôi. Noùi mình thaáy ôû moät nôi roài laïi noùi mình bieát ôû moät nôi.’ Naøy A-nan, nhö vaäy goïi laø öng döõ quaân chæ traùnh luaät. Söï ñaáu tranh aáy phaûi ñöôïc ñoaïn tröø baèng söï nhö vaäy. Töùc do luaät chaám döùt ñaáu tranh baèng chính ñöông nhaân. “Naøy A-nan, theá naøo laø öng döõ trieån chuyeån chæ traùnh luaät? Laøm theá naøo ñeå ñoaïn tröø söï ñaáu tranh aáy? Töùc laø do luaät chaám döùt ñaáu tranh baèng söï dieãn tieán. Naøy A-nan, ôû ñaây, giöõa hai vò Tyø-kheo vì moät soá yù kieán maø gaây ra söï ñaáu tranh nhö vaày, ‘Ñaây laø phaùp, ñaây laø phi phaùp; ñaây laø luaät, ñaây laø phi luaät; ñaây laø phaïm, ñaây laø phi phaïm; ñaây laø nheï, ñaây laø naëng; khaû thuyeát, khoâng khaû thuyeát23; coù theå thuû hoä, khoâng theå thuû hoä; dö taøn, khoâng dö taøn; coù theå saùm hoái, khoâng theå saùm hoái24. Naøy A-nan, Tyø-kheo kia ngay taïi choã ñang caõi vaõ aáy maø chaám döùt ñaáu tranh. Neáu ngay taïi choã caõi vaõ maø chaám döùt ñaáu tranh, thì söï ñaáu tranh naøy ñöôïc tuyeân boá laø chaám döùt. Neáu ngay taïi choã caõi vaõ maø khoâng chaám döùt, coù theå ñöa söï ñaáu tranh ra baïch vôùi chuùng Taêng. Neáu ôû trong chuùng Taêng maø chaám döùt, thì söï ñaáu tranh aáy ñöôïc tuyeân boá laø chaám döùt. Neáu trong chuùng Taêng khoâng chaám döùt, thì naøy A-nan, gaàn ñoù coù Tyø-kheo gioûi kinh, gioûi luaät, gioûi luaän25, caùc Tyø-kheo kia cuøng ñeán vò naøy thöa vieäc ñaáu tranh aáy. Neáu ngay treân ñöôøng ñi maø chaám döùt, thì söï ñaáu tranh ñöôïc tuyeân boá laø chaám döùt. Neáu ngay treân ñöôøng ñi maø khoâng chaám döùt, laïi haõy ñem söï ñaáu tranh aáy noùi tröôùc chuùng Taêng. Neáu ôû tröôùc chuùng Taêng maø chaám döùt, söï ñaáu tranh aáy ñöôïc tuyeân boá laø chaám döùt. Neáu ôû taïi chuùng Taêng maø khoâng chaám döùt, thì naøy A-nan, neáu coù nhieàu ngöôøi hoã trôï maø gioûi kinh, gioûi luaät, gioûi luaän, thì caùc vò naøy phaûi chaám döùt söï ñaáu tranh aáy baèng Phaùp vaø Luaät nhö Toân sö ñaõ chæ giaùo, vôùi söï hieän dieän khieán ñöôïc hoan hyû. Naøy A-nan, nhö vaäy goïi laø öng döõ trieån chuyeån chæ traùnh luaät. Söï ñaáu tranh aáy phaûi ñöôïc ñoaïn tröø nhö vaäy, töùc laø do luaät chaám döùt ñaáu tranh baèng söï trieån chuyeån.

22. Öng döõ quaân chæ traùnh luaät Xem cht.17 treân. Quaân luaät “Luaät aùp duïng cho chính ngaøi”. Vì vò naøy khi bò hoûi toäi, cöù noùi loanh quanh, neân Taêng chuùng phaûi chæ ñònh ngay toäi danh: “Chính ngaøi ñaõ phaïm toäi”. 23. Ñoaïn treân, baûn Haùn thieáu hai söï naøy. 24. Ñoaïn treân noùi laø khôûi vaø khoâng khôûi. Khôûi, hay cöû toäi, neâu toäi Tyø-kheo; töùc khôûi toá. 25. Nguyeân baûn: trì maãu hay gioûi Ma-ñaéc-laëc-giaø (Paøli: Maøtikaø), chæ Luaän taïng.

“Naøy A-nan, theá naøo goïi laø öng döõ nhö khí phaán taûo chæ traùnh luaät?26 Laøm sao ñeå ñoaïn tröø söï ñaáu tranh aáy? Töùc laø luaät chaám döùt ñaáu tranh nhö quaêng boû gieû raùch. Naøy A- nan, neáu caùc vò Tyø-kheo ôû chung moät choã tranh chaáp, kieän tuïng nhau, thuø nghòch nhau, oaùn gheùt nhau, naøy A-nan, do ñoù caùc Tyø-kheo kia chia ra hai nhoùm. Sau khi chia ra hai nhoùm roài, trong moät nhoùm coù baäc Tröôûng laõo thöôïng toân Tyø-kheo, hay döôùi tröôûng laõo moät baäc; hoaëc coù ngöôøi laøm toâng chuû hay nhoû hôn toâng chuû moät baäc. Naøy A-nan, vò Tyø- kheo naøy noùi vôùi caùc vò Tyø-kheo kia raèng, ‘Naøy chö Hieàn, xin nghe cho, chuùng ta khoâng coù ñaïo lyù, chuùng ta laø ngöôøi aùc baát thieän. Vì sao vaäy? Vì chuùng ta ñoái vôùi Phaùp vaø Luaät ñöôïc kheùo giaûng daïy maø chí tín, töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, ñeå hoïc ñaïo, nhöng chuùng ta tranh chaáp kieän tuïng nhau, thuø nghòch nhau, oaùn gheùt nhau, caõi vaõ nhau. Naøy chö Hieàn, do söï tranh chaáp naøy maø chuùng ta ñaõ phaïm giôùi, ngoaïi tröø toäi Thaâu-lan-giaù27 vaø ngoaïi tröø toäi töông öng vôùi haøng taïi gia. Toâi vì chính mình vaø cuõng vì chö Hieàn nöõa, neân höôùng ñeán chö Hieàn phaùt loà, töï noùi maø trình baøy roõ raøng, khoâng daùm che giaáu, laïi caån thaän giöõ gìn sau khoâng taùi phaïm nöõa.’ Naøy A-nan, neáu ôû trong nhoùm naøy maø khoâng coù vò Tyø- kheo naøo öùng theo, thì naøy A-nan, Tyø-kheo aáy neân ñi ñeán nhoùm thöù hai. Ñeán nôi roài, cuùi ñaàu ñaûnh leã caùc baäc Thöôïng toân tröôûng laõo Tyø-kheo chaép tay quì moïp maø thöa raèng, ‘Thöa chö Toân, xin nghe cho, chuùng ta khoâng coù ñaïo lyù, chuùng ta laø ngöôøi aùc baát thieän. Vì sao vaäy? Vì chuùng ta ñoái vôùi Phaùp vaø Luaät ñöôïc kheùo giaûng daïy maø chí tín, töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình ñeå hoïc ñaïo, nhöng chuùng ta tranh chaáp, kieän tuïng nhau, thuø nghòch nhau, oaùn gheùt nhau, caõi vaõ nhau. Naøy chö Hieàn, do söï tranh ñaáu naøy maø chuùng ta ñaõ phaïm giôùi, ngoaïi tröø toäi Thaâu-lan-giaù, vaø ngoaïi tröø toäi töông ñöông vôùi haøng taïi gia. Toâi vì chính mình vaø cuõng vì chính chö Hieàn nöõa, neân höôùng ñeán chö Hieàn chí taâm phaùt loà, töï noùi maø trình baøy roõ raøng, khoâng daùm che giaáu, laïi caån thaän giöõ gìn sau khoâng taùi phaïm nöõa.’ Naøy A-nan, caùc Tyø-kheo kia neân noùi vôùi vò Tyø-kheo naøy nhö vaày, ‘Naøy Hieàn giaû, thaày töï thaáy mình phaïm giôùi chaêng?’ Vò Tyø-kheo naøy ñaùp, ‘Quaû thaät toâi töï thaáy mình ñaõ phaïm giôùi.’ Tyø-kheo kia neân noùi, ‘Vaäy haõy caån thaän giöõ gìn, ñöøng ñeå taùi phaïm.’ Nhoùm thöù hai cuõng laøm nhö vaäy. Naøy A-nan, nhö vaäy goïi laø öng döõ nhö khí phaán taûo chæ traùnh luaät. Naøy A-nan! Söï ñaáu tranh aáy phaûi ñöôïc ñoaïn tröø nhö vaäy. Töùc do luaät chaám döùt ñaáu tranh nhö quaêng boû gieû raùch. “Naøy A-nan! Nay ta noùi cho ngöôi saùu phaùp uûy lao28, haõy laéng nghe kyõ, haõy kheùo suy nghó kyõ.” Toân giaû A Nan baïch raèng: “Kính vaâng, con xin vaâng lôøi laéng nghe.” Phaät noùi: “Theá naøo laø saùu? Thaân nghieäp töø hoøa höôùng ñeán caùc vò ñoàng phaïm haïnh, phaùp aáy goïi laø phaùp uûy lao. Ñoù laø phaùp khaû aùi, laø phaùp khaû laïc, khieán cho aùi nieäm, khieán cho toân troïng, khieán cho phuïng söï, khieán cho cung kính, khieán cho tu taäp, khieán cho ñoaøn keát, taùc thaønh Sa-moân, taùc thaønh nhaát taâm, ñöôïc söï tinh caàn, chöùng ñaéc Nieát-baøn. “Khaåu nghieäp noùi naêng töø hoøa, yù nghieäp töø hoøa, cuõng vaäy.

“Coù lôïi loäc naøo ñuùng phaùp maø ñöôïc, cho ñeán mieáng côm ôû chính trong bình baùt cuûa

26. Öng döõ nhö khí phaán taûo chæ traùnh luaät Xem cht.17 treân. 27. Trong baûn, Thaâu-la-chaù thöôøng noùi laø thaâu-lan-giaù. Coá yù phaïm caùc toïâi Ba-la-di vaø Taêng-giaø-baø- thi-sa maø chöa thaønh töïu thì goïi laø Thaâu-lan-giaù, thoâ toäi. Paøli: thullavajja. 28. UÛy lao phaùp thöôøng ñöôïc bieát laø saùu phaùp hoøa kænh hay luïc hoøa. Taäp Dò 15 (No Ñaïi 26.1536, tr.431b), goïi laø saùu phaùp khaû hyû. Paøli: cha saøraøòiyaø dhammaø.

mình, vôùi phaàn lôïi nhö vaäy, mang chia xeû cho caùc vò ñoàng phaïm haïnh, phaùp ñoù goïi laø phaùp uûy lao, laø phaùp khaû aùi, phaùp khaû laïc, khieán cho aùi nieäm, khieán cho toân troïng, khieán cho phuïng söï, khieán cho cung kính, khieán cho tu taäp, khieán cho ñoaøn keát, taùc thaønh Sa-moân, taùc thaønh nhaát taâm, ñöôïc söï tinh caàn, chöùng ñaéc Nieát-baøn. “Neáu coù giôùi naøo khoâng bò söùt meû, khoâng bò hö thuûng, khoâng bò dô, khoâng bò ñen,

vöõng vaøng nhö maët ñaát, ñöôïc Thaùnh khen ngôïi, ñaày ñuû kheùo thoï trì. Vôùi giôùi phaàn nhö

vaäy, cuøng chia xeû vôùi caùc vò ñoàng phaïm haïnh, phaùp ñoù laø phaùp uûy lao, laø phaùp khaû aùi,

laø phaùp khaû laïc, khieán cho aùi nieäm, khieán cho toân troïng, khieán cho phuïng söï, khieán cho

cung kính, khieán cho tu taäp, khieán cho ñoaøn keát, taùc thaønh Sa-moân, taùc thaønh nhaát taâm,

ñöôïc söï tinh caàn, chöùng ñaéc Nieát-baøn.

“Neáu coù kieán giaûi cuûa Thaùnh coù söï xuaát yeáu, ñöôïc thoâng suoát baèng tueä kieán, ñöa ñeán söï chaân chaùnh dieät khoå, vôùi kieán phaàn nhö vaäy, cuøng chia xeû vôùi caùc vò ñoàng phaïm haïnh, phaùp ñoù laø phaùp uûy lao laø phaùp khaû aùi, laø phaùp khaû laïc, khieán cho aùi nieäm, khieán cho toân troïng, khieán cho phuïng söï, khieán cho cung kính, khieán cho tu taäp, khieán cho ñoaøn keát, taùc thaønh Sa-moân, taùc thaønh nhaát taâm, ñöôïc söï tinh caàn, chöùng ñaéc Nieát-baøn. “Naøy A-nan, Ta vöøa noùi saùu phaùp uûy lao, vì vaäy maø ta giaûng giaûi. Naøy A-nan, neáu caùc ngöôi ñoái vôùi saùu goác reã cuûa ñaáu tranh maø ñoaïn tuyeät hoaøn toaøn, vaø vôùi baûy phaùp ñình chæ ñaáu tranh, khi trong Taêng chuùng khôûi leân ñaáu tranh, thì chaám döùt baèng luaät ñình chæ ñaáu tranh nhö quaêng boû gieû raùch, roài laïi thöïc haønh saùu phaùp uûy lao aáy, thì naøy A-nan, nhö vaäy sau khi Ta khuaát boùng, caùc con soáng coäng ñoàng hoøa hôïp hoan hyû khoâng tranh chaáp, cuøng ñoàng nhaát trong moät taâm, cuøng ñoàng nhaát trong moät giaùo phaùp, hoøa hôïp nhö nöôùc vôùi söõa, khoaùi laïc du haønh nhö luùc Ta coøn taïi theá.” Phaät thuyeát nhö vaäy. Toân giaû A-nan vaø chö Tyø-kheo sau khi nghe

Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.